

Vlaanderen
is wonen

De woonmaatschappij

Wat met sociale huurwoningen van lokale besturen?

Versie maart 2022

Info op maat van lokale besturen

Dit is een webinar met geluid

Dit webinar maakt deel uit van een reeks webinars specifiek voor lokale besturen n.a.v. de vorming van woonmaatschappijen

Inhoud

1. Waarom eengemaakte woonmaatschappijen?
2. Sociale huurwoningen overdragen
3. Financiering
4. Welke afwegingen kunnen lokale besturen maken?
5. Andere mogelijkheden dan overdragen aan de woonmaatschappij
6. Meer informatie?

1. Waarom eengemaakte woonmaatschappijen?

Waarom eengemaakte woonmaatschappijen?

Doelstellingen bij de vorming van de woonmaatschappijen:

- ✓ Eén aanspreekpunt voor kandidaat-huurders
- ✓ Schaalvoordelen en betere prestaties in aanbod en in dienstverlening
- ✓ Sterkere regierol voor lokale besturen

Waarom eengemaakte woonmaatschappijen?

Hoe?

- ✓ Alle sociale woningen samenbrengen in de woonmaatschappij
- ✓ Verplicht voor SHM's, SVK's, Vlaams Woningfonds (VWF)
- ✓ Optioneel voor lokale besturen (maar wel aantrekkelijk)

2. Sociale huurwoningen overdragen

Sociale huurwoningen overdragen

VOORKEURSPISTE

Overdracht via herstructurering

SHM: fusie, splitsing, partiële splitsing (vergoeding in aandelen)

SVK: overdracht van algemeenheid of bedrijfstak (om niet)

ALTERNATIEF

Overdracht via verkoop

= individuele overdracht van eigendoms- of andere rechten

Vooraf bedoeld voor lokale besturen en VWF (geen andere optie)

Uitzonderlijk mogelijk voor SHM's en SVK's (klein aantal overdrachten)

Sociale huurwoningen overdragen

Overdracht via
verkoop

Wanneer overdragen via verkoop?

- ▶ **Niet:** men “wil” niet overdragen via herstructurering
- ▶ **Wel:**
  - Men “kan” niet overdragen via herstructurering: overdrachten van VWF en lokale besturen
    - × VWF: particuliere aandeelhouders: mogen niet langer bijkomende aandelen verwerven in SHM of WM
    - × Lokale besturen: techniek van overdracht via herstructurering is in het Wetboek voor Vennootschappen en Verenigingen niet mogelijk
  - Zorgvuldigheidstoets, bv. workload herstructurering niet in verhouding tot de overgedragen eigendommen (kleine aantallen overdrachten)

3. Financiering

Financiering

- ▶ = boekhoudkundige samenvoeging (eventueel na afsplitsing)
→ De overeenkomstige aandelen worden geruild voor aandelen van de WM: geen financiering nodig
- ▶ **Overnemer** draagt alle kosten, maar kan voor de **transactiekosten** vergoed worden door Vlaams Gewest (via herstructureringsteun: zie webinar VMSW: https://www.youtube.com/watch?v=2SC_Ome9BxM)

Financiering

Overdracht via
verkoop

Financiering met eigen middelen en/of renteloze leningen

▶ **Onderhandelde verkoopprijs, maar**

→ Sociale huuropbrengsten en subsidies moeten volstaan om leningen terug te kunnen betalen

→ Te verrekenen:

- × Subsidies die uitsluitend hebben bijgedragen aan de marktwaarde (*niet van toepassing voor lokale besturen*)
- × Openstaande VMSW-leningen: moeten verplicht mee overgaan naar de woonmaatschappij

▶ **Indien geen onderhandelde verkoopprijs mogelijk én geen overdracht tegen vergoeding in aandelen mogelijk:
venale waarde:**

→ Vastgesteld door de minister

→ Rekening houdend met bijzondere eigenschappen van SHM's

→ Te verrekenen:

- × Subsidies die uitsluitend hebben bijgedragen aan de marktwaarde (*niet van toepassing voor lokale besturen*)
- × Openstaande VMSW-leningen: moeten verplicht mee overgaan naar de woonmaatschappij

Voorbeeld

Gemeente X verhuurt 10 sociale huurwoningen:

Gerealiseerd voor 1995

Gerealiseerd in 1995
met IKB-subsidies

Gerealiseerd in 2000
met SBR

Gerealiseerd in 2015
met FS3
Openstaande VMSW-lening:
160.000 euro

- ▶ Overdrachtprijs op basis van onderhandeling of vastgesteld door minister: stel 750.000 euro
- ▶ WM neemt verplicht de lening van 160.000 euro over
- ▶ WM neemt renteloze lening op voor resterend bedrag van de overdrachtprijs (590.000 euro) (duurtijd van de lening: 20 jaar, verlengbaar tot 33 jaar)

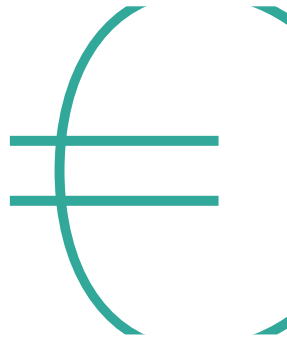
4. Waarom is overdracht aantrekkelijk voor lokale besturen?

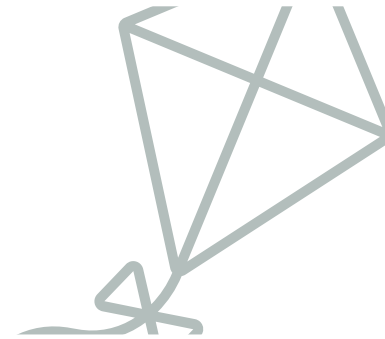
Waarom is overdracht aantrekkelijk voor lokale besturen?

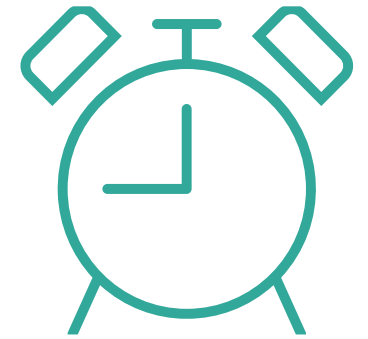
Beleidsmatige
voordelen

Financiële
voordelen

Operationele
voordelen

Zijn er ook
nadelen?

Beleidsmatige
voordelen

Concentratie op
regierol

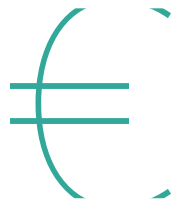
Eén aanspreekpunt
voor alle
kandidaat-
huurders

Betere
dienstverlening
voor uw huurders:
schaalvoordelen
en specialisatie

Vlaanderen
is wonen

Financiële voordelen

Opbrengsten verkoop gaan naar gemeentekas

Geen terugbetaling van subsidies of wettelijke intresten (IKB, SBR...)

Geen herinvesteringsverplichting

Vermijden van kosten ingevolge eigenaarsverplichtingen

Lokale besturen kunnen vanaf 01/01/2023 geen FS3- of SSI-subsidies meer krijgen

Operationele
voordelen

Volledige
ontzorging van
operationele
uitbating

Implementatie
nieuwe
inschrijvings- en
toewijzingsregels

Geen financiële risico's
inzake
eigenaarsverplichtingen

Zijn er ook nadelen?

- ▶ Financieel: verlies van sociale huurinkomsten? Maak de som!
- ▶ Verlies van gevoel van eigenaarschap?
→ Oplossing: erfpacht (WM krijgt ook renteloze lening voor erfpachtcanon)
- ▶ Andere oplossingen hebben altijd veel meer nadelen:

Zelf blijven verhuren

- Beleidsmatige, financiële en operationele voordelen worden nadelen

In beheer geven

- Eigenaars-verplichtingen zonder subsidies
- Kosten in beheer gave (zonder subsidies)

Verkopen op de private markt

- Herinvesteringsverplichting
- Binnenkort onmogelijk tot 01/01/2028

5. Meer informatie?

Meer informatie?

- ▶ Alle informatie over de woonmaatschappij:

<https://www.vmsw.be/Home/Ik-ben-professioneel/Woonmaatschappijen>

→ O.a. Vraag en antwoord, webinars, draaiboek, modeldocumenten...

- ▶ Helpdesk Woonmaatschappijen VMSW:

woonmaatschappij@vmsw.be

Dank voor jullie aandacht

Vlaanderen
is wonen